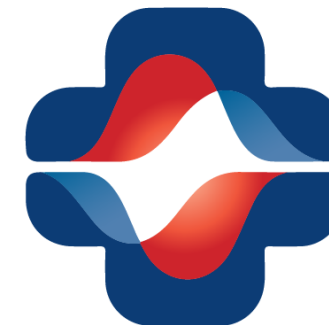

ESF projekt UP.03.3.1.04.0020

REGIONALNI CENTAR KOMPETENTNOSTI MLINARSKA

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Zdravstvena njega u zajednici

2. Osnovne ljudske potrebe-pomoć u zbrinjavanju bolesnika

2.9. Izbjegavanje štetnih utjecaja okoline

2.10. Pomoć pri komunikaciji s drugim ljudima

Kristina Vokić

Dora Kuharić

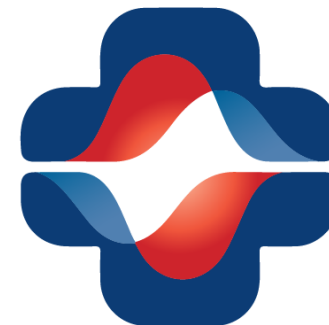
Škola za medicinske sestre Mlinarska

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

2. Osnovne ljudske potrebe – pomoć u zbrinjavanju bolesnika

- 1. Pomoć bolesniku pri disanju** - Uklanjanje sekreta iz dišnih puteva
- Primjena terapije kisikom u kući
- 2. Pomoć bolesniku pri uzimanju hrane i tekućine**
- Hranjenje nazogastričnom sondom
- 3. Pomoć bolesniku pri eliminaciji otpadnih tvari**
- Zdravstvena njega bolesnika s trajnim urinarnim kateterom
- Zdravstvena njega bolesnika sa stomom
- 4. Pomoć bolesniku pri kretanju i zauzimanju odgovarajućeg položaja**
- Dekubitus
- Kontrakture
- Sprečavanje komplikacija smanjene pokretljivosti
- 5. Pomoć bolesniku pri odmoru i spavanju**
- 6. Pomoć bolesniku pri odijevanju**
- 7. Pomoć bolesniku pri održavanju normalne tjelesne temperature**
- 8. Pomoć bolesniku pri održavanju osobne higijene**
- Zbrinjavanje kroničnih rana i primjena suvremenih obloga za rane
- 9. Izbjegavanje štetnih utjecaja okoline** - Prevenirica nezgoda
- 10. Pomoć pri komunikaciji s drugim ljudima**
- Komunikacija s osobom oboljelom od demencije
- 11. Pomoć pri zadovoljavanju vjerskih potreba**
- 12. Pomoć bolesniku pri obavljanju svrsishodnog rada**
- 13. Pomoć bolesniku pri rekreaciji**
- 14. Pomoć bolesniku pri učenju**

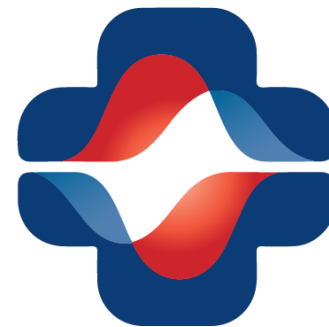
Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

2.9. Izbjegavanje štetnih utjecaja okoline

2.10. Pomoć pri komunikaciji s drugim ljudima

ISHODI

- navesti intervencije koje smanjuju rizik od nezgoda
- objasniti na čemu se temelji uspješna komunikacija
- opisati osobitosti komunikacije s osobom oboljelom od demencije

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Najveća opasnost:

padovi

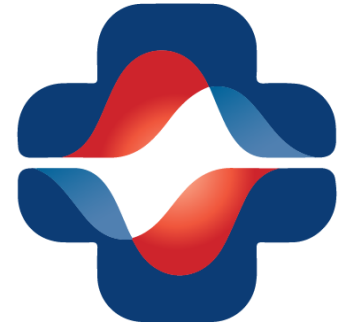
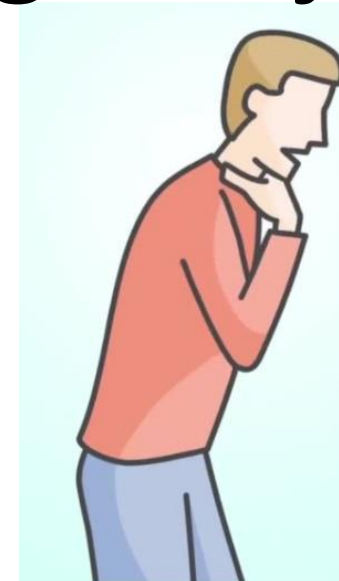
otrovananje

opekline

gušenje

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

PREVENCIJA NEZGODA

ODGOVORNO PONAŠANJE

- održavanje fizičke aktivnosti (kod slabosti nogu je veća mogućnost pada)
- redovitu kontrolu vida i uporabu pomagala
- kontroliranu primjenu lijekova i uočavanje neugodnih pojava poput vrtoglavice
- izbjegavanje penjanja na stolce
- izbjegavanje nošenja velikih predmeta koji zaklanjaju pogled
- nepušenje u krevetu (prevencija požara)
- uporaba električnih grijalica na sigurnoj udaljenosti
- uzimanje malih zalogaja pri hranjenju, osiguravanje dovoljno vremena između zalogaja
- uporabu mobitela radi zvanja hitne službe ili bliske osobe

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

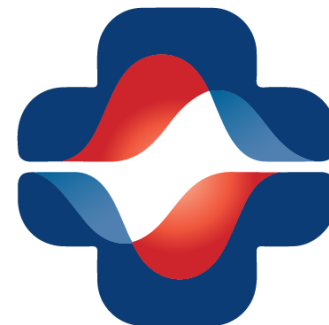
PRILAGODBA ŽIVOTNOG PROSTORA

- postavljanje stube pokraj kreveta i pomoć pri silasku
- primjena zaštitne stranice (ograde) na krevetu
- postavljanje držača u kupaonici
- gumeni tepih u tušu/kadi
- osiguravanje kolica bolesniku ako je teže pokretan
- micanje nepotrebnih stvari s poda
- brisanje mokrih podova
- korištenje električnih uređaja prema propisima
- redovito održavanje električnih uređaja i instalacija
- držanje otrovnih supstanci na sigurnom mjestu
- provjera temperature hrane i tekućine prije hranjenja
- provjera temperature vode prije kupanja
- ne stavljanje obloga (vrućih ili hladnih) izravno na kožu
- ne ostavljati bolesnika samoga za vrijeme hranjenja ili kupanja.

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

TEMELJNA NAČELA KOMUNIKACIJE

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

1. Nije moguće ne komunicirati
2. O sebi i drugima učimo kroz komunikaciju
(povratne informacije)
3. površna komunikacija rezultira
poteškoćama u osjećajima i djelovanju
(nerazumijevanje, neprimjerene poruke)
4. povratne informacije su jedini način da
provjerimo svoje procjene
(bez pretpostavki, provjeriti točnost)

POTREBNO ZA USPJEŠNU KOMUNIKACIJU

SLUŠANJE

LJUBAZNOST

OTVOREN
UM

POVRATNA
INFORMACIJA

FEEDBACK

SAMOPOUZDANJE

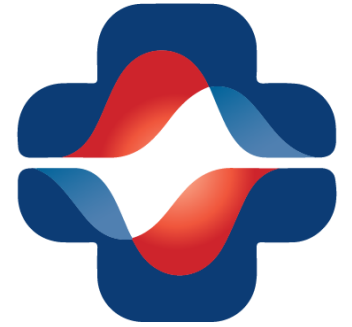

NEVERBALNA
KOMUNIKACIJA

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

PREPORUKE ZA NEVERBALNU KOMUNIKACIJU

- govoriti mirnim i razgovijetnim glasom, bez povisivanja tona
- uspostaviti kontakt očima (ne predugi)
- opušten položaj tijela usmjeren sugovorniku, uz dovoljno osobnog prostora
- ne približavati se, dodirivati ili sjedati na krevet bez upozorenja
- osvijestiti položaj ruku i nogu
- stajanje može značiti dominaciju ili nedostatak pažnje ili vremena
- pažljivo koristiti blagi kratkotrajan dodir koji može iskazati suosjećanje (ne kod agresivnog!)

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

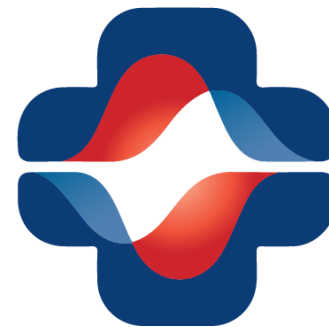
EMPATIJA

„Sposobnost suosjećanja i razumijevanja tuđeg iskustva, emocionalnog stanja, razmišljanja i ponašanja”

- Iskazuje se tehnikama **aktivnog slušanja**
- Stvara prisniji odnos i olakšava razgovor

ASERTIVNA KOMUNIKACIJA

- Način ophođenja i ponašanja koji uključuje jasno iskazivanje vlastitih osjećaja, potreba i ideja bez ugrožavanja prava drugih osoba

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

ISKAZIVANJE ASERTIVNOSTI- JA PORUKE

Kada ti... (objektivan opis tuđeg ponašanja)

Osjećam se.... (kako?)

Zato što... (Zašto?Konkretni učinci)

Želio bih... (Što biste ponudili kao rješenje?)

Npr. Kada kasniš osjećam se iziritirano i ljuta sam zato što onda ja kasnim s drugim obavezama. Željela bih da dođeš na vrijeme.

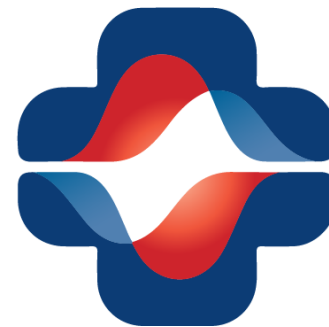
➔ Izbjegavati pitanje “zašto?”!

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

KOMUNIKACIJA S OSOBAMA S INVALIDNOŠĆU

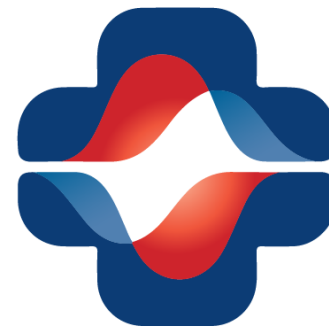
- Ne očekuju sažaljenje, nego prihvaćanje
- Pitati treba li pomoć, ne se vrijeđati odbije li vas
- obraćati se izravno osobi
- Koristiti se svakodnevnim izrazima bez ustručavanja (“vidimo se”)
- Biti strpljivi i dopustiti da završe sami što su započeli ako ne traže pomoć
- Ne hvaliti pretjerano zbog obavljanja normalnih životnih zadaća

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

KOMUNIKACIJA S GLUHIM OSOBAMA

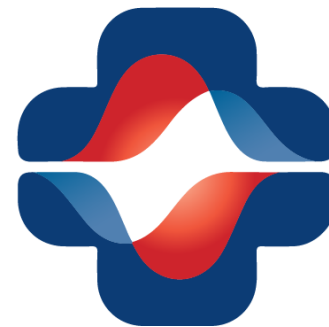
- Ne kimati glavom ako ne razumijemo, nego pitati da ponovi
- Prići s one strane na koju bolje čuje, govoriti glasnije ali ne vikati izravno u uho
- Čitaju s usana- ne pričati punih ustiju, okrenuti leđima ili u protusvijetlu
- Ako ima prevoditelja obraćati se gluhoj osobi a ne prevoditelju

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

KOMUNIKACIJA SA SLIJEPIM OSOBAMA

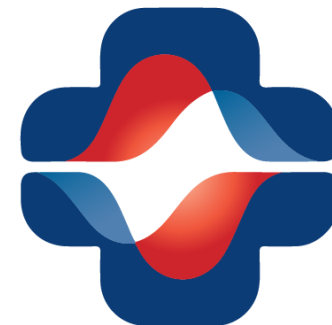
- Pristupiti mirnim glasom, ako je u prostoriji više ljudi, lagano dotaći po ramenu ili dlanu
- Kada se napušta prostorija, najaviti odlazak
- Pri upoznavanju, po pravilu, slijepa osoba prva pruža ruku
- Brailleovo pismo

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

KOMUNIKACIJA S OSOBAMA OTEŽANA GOVORA

- **AFAZIJA**= poremećaj govornih sposobnosti/gubitak sposobnosti govorenja nastao nakon potpuno usvojenih govornih i jezičnih struktura (čitanje, pisanje, računanje)
  - najčešće uzrok CVI ili trauma
  - motorička (ne može govoriti, ali razumije) i senzorička (može govoriti ali ne razumije)
- **DISFAZIJA**= poremećaj govora nastao u djece koja još usvajaju jezične strukture

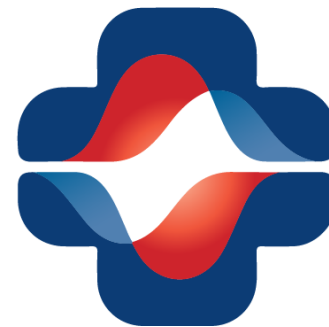

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

KOMUNIKACIJA S OSOBAMA OTEŽANA GOVORA- pravila:

- Odvojiti vrijeme, ne požurivati- dajemo osjećaj sugurnosti i vrijednosti
- Omogućiti udoban položaj i kontakt očima, pratiti neverbalne znakove
- Ukloniti sve distrakcije (TV, radio, šumove, govor drugih osoba)
- Kratke, jednostavne i jasne rečenice, ne vikati
- Potaknuti bilo koju vrstu komunikacije (govor, geste, pisanje, crtanje)
- Zapisati riječi, potaknuti da zapiše, dogovoriti simbole
- Provjeriti razumijevanje, ponoviti, **ne čuditi se ako ne razumije**
- Ne pretpostavljati što želi reći, ne završavati rečenice

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

KOMUNIKACIJA S OSOBAMA OTEŽANA GOVORA- pravila:

- Uvijek uključiti u razgovor, pogotovo ako se radi o njima (liječenje, obiteljske rasprave...)
- Ne ispravljati pogrešan izgovor
- Ne koristiti posrednika da vam pojašnjava (“Razumijete li vi što je rekao?”)

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

KOMUNIKACIJA S OSOBOM OBOLJELOM OD DEMENCIJE

- Predstavljanje na početku razgovora
- prilaziti od naprijed.
- Pričanje o prošlosti
- Korištenje neverbalne komunikacije poput dodira rukom ili osmijeha
- Korištenje imena i izbjegavanje zamjenice poput “on, oni”.
- Ne koristiti otvorena pitanja.
- Očekivati ponavljanje.
- Zajednička aktivnost.
- Strpljivost i slušanje

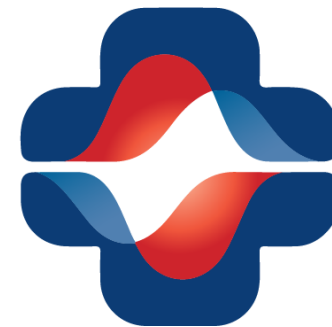
Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

PONAVLJANJE

---

1. Navedite intervencije koje smanjuju rizik od nezgoda.
2. Objasnite na čemu se temelji uspješna komunikacija.
3. Objasnite tehniku JA poruke.
4. Opišite osobitosti komunikacije s osobom oboljelom od demencije.

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Literatura

- Kuharić D, Vokić K. Priručnik za program obrazovanja odraslih Zdravstvena njega u zajednici, Zagreb 2022
- <https://orbico-mazivabih.com/sigurnosni-savjeti-za-bezbrizni-boravak-u-kuci/>
- <https://www.novizivot.net/kada-se-pocnete-gusiti-ovo-vam-u-trenu-moze-spasiti-zivot/>
- <https://krenizdravo.dnevnik.hr/zdravlje/psihologija/asertivnost-ponasanje-komunikacija-i-savjeti>
- <https://www.ilsuperuovo.it/linferno-non-sono-gli-altri-lempatia-come-comprensione-del-prossimo/>
- <https://www.thebalancecareers.com/communication-skills-list-2063779>

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska